

Onderwerp: Ecologie

Productnummer: 2014055280

1.1 Wettelijk kader

Om natuurwaarden in Nederland te beschermen geldt een drietal landelijke wetten en beleidsplannen: de *Flora- en Faunawet*, de *Natuurbeschermingswet 1998* en het *Natuurbeleidsplan 1990 (Nota Ruimte met daarin de Ecologische Hoofdstructuur)*. Daarnaast geldt provinciaal beleid, te weten: *Structuurvisie Provincie Zuid-Holland; natuurbeheerplan 2014 en Provinciaal Compensatiebeginsel 2013*.

De handreiking bestemmingsplan en natuurwetgeving (ministerie EZ, 2011) geeft aan dat: “gemeenten op grond van de Wro rekening moeten houden met een goede ruimtelijke ordening”. Dat betekent op grond van het zorgvuldigheidsbeginsel dat er rekening moet worden gehouden met doorwerking van het nationale en provinciale natuurbeleid en aanpalende wetgeving op grond van de uitvoerbaarheid van plannen (art. 9 Besluit ruimtelijke ordening).

Bij een ruimtelijke ontwikkeling dient middels een QuickScan (combinatie van bureauonderzoek en één oriënterend veldbezoek) te worden vastgesteld of:

- ◆ Er een overtreding van de verbodsbepalingen voor beschermde soorten plaatsvindt (toetsing Flora- en faunawet);
- ◆ Er mogelijke significante gevolgen zijn voor beschermde gebieden (toetsing Natuurbeschermingswet) en gevolgen voor beschermde ‘kenmerken en waarden’ van de EHS (ecologische hoofdstructuur).

1.2 Onderzoek

In het kader van de beoogde ontwikkelingen is inzichtelijk gemaakt of er beschermde soorten en/of gebieden in (de omgeving van) het plangebied aanwezig zijn waar rekening mee dient te worden gehouden.

De mogelijke aanwezigheid van beschermde gebieden en/ of beschermde soorten is in eerste instantie bepaald aan de hand van de volgende gegevens:

- Een oriënterend veldbezoek op 24 juli 2014,
- Regionale en landelijke verspreidingsatlassen en -data,
- Deskundigenoordeel.

Op basis van verschillende literatuurbronnen is bekeken welke beschermde soorten in of in de omgeving van het plangebied voorkomen. Vervolgens is tijdens het oriënterende veldbezoek gecontroleerd in hoeverre soorten daadwerkelijk in het plangebied kunnen voorkomen of in hoeverre de locatie voldoet aan de eisen die deze soorten aan hun leefomgeving stellen. Dit heeft tenslotte geresulteerd in een overzicht van de soorten die daadwerkelijk in of nabij de planlocatie verwacht worden. Getoetst is uiteindelijk of het beoogde voornemen een effect kan hebben op deze verwachte aanwezige beschermde soort(en).

1.3 Resultaten bestemmingsplan Land van Kanaän

Ligging plangebied

Figuur 8.1 geeft de globale ligging van het plangebied weer. Figuur 8.2 geeft de ligging ten opzichte van beschermde natuurgebieden weer. De bebouwing in deelgebied B is al gesloopt.

Figuur 8.1: Globale ligging van het plangebied en deelgebieden A, B en C aangegeven met de rode lijnen. De bebouwing in deelgebied B is al gesloopt. De bestaande bebouwing in deelgebied A blijft in takt.

Figuur 8.2: Ligging plangebied ten opzichte van beschermde natuurgebieden. De rode lijnen geeft de globale ligging van het plangebied weer.

Effecten in het kader van de EHS

De afstand van het plangebied tot het meest nabij gelegen deel van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) bedraagt ongeveer 1,5 kilometer. Gezien de aard en het lokale karakter van de ingreep worden effecten op de EHS niet verwacht. Het bestemmingsplan is uitvoerbaar binnen het beschermingsregime van de EHS.

Effecten in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998

Omdat het plangebied niet in een Natura 2000-gebied ligt, is van directe aantasting geen sprake. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein ligt op ongeveer 11,4 kilometer afstand van het plangebied. Gezien de aard en het lokale karakter van de ingreep zijn indirecte effecten op Natura 2000-gebieden uitgesloten.

Effecten in het kader van de Flora- en faunawet

Ruimtelijke ontwikkelingen zoals het kappen van bomen, het verwijderen van struiken en het slopen van gebouwen kunnen (tijdelijke) nadelige effecten hebben op beschermde soorten. Hieronder is per soortgroep uitgewerkt welke soorten er in of in de nabijheid van het plangebied voor kunnen komen en of (het leefgebied van) soorten door de beoogde ontwikkeling wordt geschaad.

Flora

Op basis van verspreidingsgegevens (Floron, 2011) kunnen brede orchis, rietorchis, veenorchtis en waterdriehblad in of in de nabijheid van het plangebied voorkomen.

Gele helmblom, steenbreekvaren en tongvaren (alle tabel 2) zijn muurplanten die op basis van verspreidingsgegevens in of in de nabijheid van het plangebied kunnen voorkomen. Bij het oriënterende veldbezoek (op 24 juli 2014) is een indruk verkregen van de aanwezige (geschikte standplaatsen van de) soorten (vaat)planten. Het plangebied bestaat deels uit verhardingen en deels

uit voedselrijk gecultiveerd grasland. Er zijn geen (geschikte standplaatsen voor) beschermde vaatplanten aangetroffen. Het voorkomen van beschermde flora wordt daarom uitgesloten.

Grondgebonden zoogdieren

Op basis van verspreidingsgegevens (Broekhuizen et al, 1992) kan de streng beschermde waterspitsmuis (tabel 3 soort van de Flora- en faunawet) in of in de nabijheid van het plangebied voorkomen. Waterspitsmuis komt voor langs natuurvriendelijke oevers van bijvoorbeeld sloten met schoon water en een (structuur)rijke oever- en onderwatervegetatie. Rond het plangebied ligt een watergang maar die voorziet niet in geschikt habitat. Het voorkomen van waterspitsmuis wordt daarom uitgesloten. Binnen het plangebied is wel leefgebied aanwezig van algemeen beschermde zoogdieren zoals mol en veldmuis (soorten van tabel 1 van de Flora- en faunawet).

Vleermuizen

Hoewel vleermuizen zoogdieren zijn, worden deze vanwege hun afwijkende eigenschappen als afzonderlijke groep behandeld. Op basis van verspreidingsgegevens (Limpens et al, 1997; Dietz et al, 2011) kunnen gewone dwergvleermuis, ruige dwergvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, gewone grootoorvleermuis, watervleermuis en meervleermuis in of in de nabijheid van het plangebied voorkomen. Vleermuizen maken globaal gezien op drie verschillende manieren gebruik van hun omgeving.

Verblijfplaatsen

Vleermuizen gebruiken holtes en spleten in gebouwen en/of bomen als verblijfplaats. De bomen in het plangebied voorzien niet in geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen omdat er geen holtes in zitten. De woning met aangebouwde schuur in deelgebied A voorziet in theorie in geschikte verblijfplaatsen voor bijvoorbeeld gewone dwergvleermuis en laatvlieger maar dit gebouw wordt niet geschaad door de beoogde ontwikkeling. De schuur in deelgebied C voorziet niet in geschikte verblijfplaatsen voor vleermuizen. De muren van de schuur zijn opgebouwd uit hout en er is geen spouw aanwezig. Op het dak liggen dakpannen maar onder de dakpannen liggen geen dakplaten zodat er geen vleermuizen onder de dakpannen kunnen verblijven. Dat er verblijfplaatsen van vleermuizen in het plangebied (deelgebied B en C) aanwezig zijn wordt daarom uitgesloten. Eventuele indirecte effecten van de beoogde ontwikkeling in deelgebied B en C op eventuele verblijfplaatsen in de bebouwing in deelgebied A kunnen worden uitgesloten door het gebruik van gerichte verlichting. Hierbij dient te worden voorkomen dat er toename van verlichting op de bestaande bebouwing in deelgebied A plaatsvindt.

Foerageergebied

Vleermuizen gebruiken voornamelijk opgaande begroeiing en waterpartijen als foerageergebied. Het kan niet met zekerheid worden uitgesloten dat de watergang en de opgaande begroeiing in het plangebied door vleermuizen als foerageergebied wordt gebruikt. De watergang die rond het plangebied ligt wordt niet geschaad. Mogelijk worden er bomen gekapt maar in de omgeving zijn voldoende groenstructuren aanwezig om in geschikt foerageergebied te voorzien. Een negatief effect op essentieel foerageergebied van vleermuizen die in de omgeving van het plangebied een verblijfplaats hebben wordt daarom uitgesloten.

Vliegroutes

Vleermuizen zijn afhankelijk van lijnvormige groenstructuren en watergangen om zich tussen verblijfplaatsen en foerageergebieden te verplaatsen. Hoewel niet kan worden uitgesloten dat enkele vleermuizen (waarschijnlijk gewone dwergvleermuis en/of laatvlieger) de opgaande begroeiing als

vliegroute gebruiken worden geen aanzienlijke aantallen verwacht. Het plangebied maakt geen deel uit van een lijnvormig element. De watergang die rond het plangebied ligt wordt niet geschaad. Mogelijk worden er bomen gekapt maar in de omgeving zijn voldoende groenstructuren aanwezig om in geschikte vliegroutes te voorzien. Een negatief effect op essentiële vliegroutes van vleermuizen die in de omgeving van het plangebied een verblijfplaats of een foerageergebied hebben wordt daarom uitgesloten.

Vogels

Jaarrond beschermde vogelsoorten

Op basis van verspreidingsgegevens (Hustings & Vergeer, 2002) kunnen wespandief, buizerd, havik, sperwer, slechtvalk, boomvalk, ransuil, kerkuil, steenuil, gierzwaluw, huismus en ooievaar in of in de nabijheid van het plangebied voorkomen. Nesten van deze soorten mogen niet zondermeer worden verwijderd. Nesten van jaarrond beschermde soorten zijn verdeeld in 5 categorieën. Nesten van vogels uit de categorie 1 tot 4 zijn altijd jaarrond beschermd. Voor soorten uit categorie 5 geldt dat nesten alleen beschermd zijn als zwaarwegende (ecologische) feiten of ecologische omstandigheden dit rechtvaardigen. Er worden geen soorten uit de categorie 5 in het plangebied verwacht waarvoor jaarrond bescherming noodzakelijk is en deze soorten worden daarom in het vervolg als algemene broedvogels aangemerkt.

Voor wespandief, buizerd, havik, boomvalk, steenuil, kerkuil en ooievaar is geen geschikt habitat in of in de nabijheid van het plangebied aanwezig omdat het plangebied geïsoleerd binnen de bebouwde kom ligt. In theorie kunnen gierzwaluw en huismus nestlocaties in het gebouw in deelgebied A hebben. Voor slechtvalk zijn geen geschikte verblijfplaatsen in of in de nabijheid van het plangebied aanwezig. De schuur in deelgebied C voorziet niet in geschikte nestlocaties voor jaarrond beschermde soorten. Omdat het gebouw in deelgebied A niet wordt gesloopt worden directe negatieve effecten op (verblijfplaatsen van) gierzwaluw en huismus uitgesloten. Er blijft in de omgeving voldoende opgaande begroeiing aanwezig om in geschikt foerageergebied voor huismus te voorzien. Huismus en gierzwaluw zijn vogels die vooral voorkomen in een stedelijke omgeving en daarom worden negatieve effecten door een verhoogde beweging en aanwezigheid van mensen en machines en geluid door de werkzaamheden ook uitgesloten. In de opgaande begroeiing zijn geen horsten/nesten aangetroffen en daarom wordt uitgesloten dat er een verblijfplaats van ransuil of sperwer in het plangebied aanwezig is. Een negatief effect op jaarrond beschermde vogelsoorten wordt daarom uitgesloten.

Algemene broedvogels

In het hele plangebied kunnen algemene broedvogels voorkomen. Nesten van vogels en de functionele omgeving ervan, mits in gebruik, zijn beschermd tijdens het broedseizoen. Het broedseizoen voor vogels loopt van circa half maart tot half juli, maar deze periode is indicatief. Broedende vogels zijn altijd beschermd. Het kappen van bomen, verwijderen van struiken en het slopen van gebouwen moet gezien worden als een voor vogels verstorende activiteit en dient daarom buiten het broedseizoen uitgevoerd te worden.

Reptielen en amfibieën

Op basis van verspreidingsgegevens (Creemers et al. 2009; Herder et al. 2009) kan ringslang (reptielensoort uit de tabel 3) en rugstreeppad (amfibieënsoort uit de tabel 3) in of in de nabijheid van het plangebied voorkomen. Voor beide soorten is geen geschikt habitat in of in de nabijheid van het plangebied aangetroffen. Er zijn geen geschikte broeihopen aanwezig waar ringslang zich kan

voortplanten en het plangebied ligt te geïsoleerd in bebouwd gebied voor een levensvatbare populatie van ringslang. De sloten zijn te diep en de oevers te steil om in geschikt voortplantingswater voor rugstreeppad te voorzien. Een negatief effect op beschermde reptielen en amfibieën wordt daarom uitgesloten.

Vissen

Bittervoorn (tabel 3), rivierdonderpad en kleine modderkruiper (tabel 2) kunnen in of in de nabijheid van het plangebied voorkomen. De watergang rond het plangebied voorziet niet in geschikt habitat voor bittervoorn en kleine modderkruiper omdat het water troebel is en het ontbreekt aan een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. Rivierdonderpad is een soort die vooral op stenige ondergrond in stromend water voorkomt. Het voorkomen van beschermde soorten vissen wordt daarom uitgesloten.

Libellen en dagvlinders

Op basis van verspreidingsgegevens (Dijkstra et al. 2002; EIS-Nederland et al. 2007; Bos et al. 2006) worden binnen of nabij het plangebied geen beschermde libellen en/of dagvlinders verwacht (hoewel een enkel zwervend exemplaar nooit is uit te sluiten). Gezien de afwezigheid van geschikt biotoop, is geen sprake van een negatief effect op populaties van beschermde libellen en dagvlinders.

Overige ongewervelden

Als ongewervelden zijn in de Ffw naast dagvlinders en libellen ook enkele kevers (vliegend hert, brede geelrandwaterroofkever, gestreepte waterroofkever, juchtleerkever, vermiljoenkever en heldenbok), weekdieren (platte schijfhoren en Bataafse stroommossel) (Stichting Anemoon, 2011) en een kreeftachtige (de inheemse rivierkreeft) beschermd door de Ffw. Het plangebied en directe omgeving voorzien voor geen van deze soorten in een geschikt habitat en/of bevat geen geschikte (landschaps)elementen. De aanwezigheid van en effecten op deze soorten worden dan ook uitgesloten.

1.4 Conclusie

Getoetst is of ten gevolge van het bestemmingsplan de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden en/of natuurwaarden van beschermd gebied worden aangetast.

De afstand van het plangebied tot het meest nabij gelegen deel van de Ecologische hoofdstructuur (EHS) bedraagt ongeveer 1,5 kilometer. Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. Het meest nabijgelegen Natura 2000-gebied Broekvelden, Vettenbroek & Polder Stein ligt op ongeveer 11,4 kilometer afstand van het plangebied. Gezien de aard en het lokale karakter van de ingreep worden negatieve effecten op Natura 2000-gebieden en EHS uitgesloten. Er zijn voor deze aspecten derhalve geen beperkingen voor de beoogde ontwikkeling.

Toetsing van de beoogde ingreep aan door de Flora- en faunawet beschermde natuurwaarden laat zien dat voor geen van de beschermde soorten een negatief effect verwacht wordt mits rekening wordt gehouden met algemene broedvogels. Dit betekent dat kap van bomen en sloop van gebouwen buiten het broedseizoen moet plaatsvinden of dat vooraf door een deskundige is vastgesteld dat er geen broedende vogels aanwezig zijn. Tevens dient toename van verlichting op de bestaande bebouwing in deelgebied A te worden voorkomen. Nader (veld)onderzoek naar de aanwezigheid van en het gebruik van de planlocatie door beschermde soorten is niet nodig. Een ontheffing van de Flora- en faunawet is evenmin nodig. Vanuit de Flora- en faunawet gelden met inachtneming van het

broedseizoen voor vogels, het voorkomen van toename van verlichting op de bestaande bebouwing in deelgebied A en de algemene zorgplicht (*artikel 2*), geen beperkingen voor de beoogde ontwikkeling.

Literatuur

- ◆ Dienst landelijk gebied, *Handreiking Flora- en faunawet*, oktober 2006.
- ◆ Ministerie van Landbouw, natuurbeheer en voedselkwaliteit, *Rode Lijsten*, Den Haag, 2004
- ◆ Ministerie van LNV. Buiten aan het werk? Houd tijdig rekening met beschermde dieren en planten. Ministerie van LNV, Den Haag
- ◆ Provincie Zuid-Holland, *Provinciale Visie Ruimte en mobiliteit*, Provinciale Staten van Zuid-Holland, Den Haag
- ◆ www.natuurloket.nl
- ◆ www.rijksoverheid.nl
- ◆ www.ravon.nl
- ◆ www.vleermuizen.nl